

jo ogsaa har deltaget i Flertallets Indstilling — at Tilladelsen til Søgsmåals Anlæg bør negtes.

C. Sage: For mit Vedkommende kan jeg ikke stemme for den Indstilling, der er gjort af Udvalgets Mindretal, og da jeg ikke kan afgive min Stemme paa den Motivering, som Ordføreren for Flertallet har fremstillet her i Salen, anser jeg det for rigtigt med saa Ord at begrunde min Opfattelse. Jeg kan gjøre det saa meget kortere, som jeg tror, at det Standpunkt, der er angivet af det cæredo Medlem fra Møen (Bosjen) er væsentlig rigtigt. Jeg skal aldeles ikke indlade mig paa en Underjøgelse af, hvorvidt de Yttringer, der paaklages, have været berettigede eller ikke; jeg skal ligesaa lidt indlade mig paa at undersøge, om de, selv om de i Formen kunne have været uheldige, selv om man nok saa meget maatte misbillige deres Karakter, alligevel med Hensyn til Tanke og Indhold mulig ramme Hovedet paa Sømmet. Dette er Spørgsmaal, som jeg fuldstændig lader ligge, fordi jeg betragter dem som fuldstændig irrelevante. Jeg anser det ikke for at være Thingets Opgave ved Afgjørelsen af Spørgsmaal som dette at sætte sig til Dommer om, hvorvidt i det enkelte Tilfælde den paagjældende Injurie, det paaklagede Udtryk, har været mere eller mindre berettiget og vel valgt. Naar vi overhovedet skulle afgjøre sige Spørgsmaal, ser jeg ikke rettere, end at vi maa følge en fast, bestemt Regel, holde saavidt muligt en skarp Skillelinie, saaledes, at for, hvad der ligger paa den ene Side, kan den saafaldte Udelevering tillades, men ikke for, hvad der ligger paa den anden Side. Dette har ogsaa fra første Færd været fremhævet under Forhandlinger her i Thinget om lignende Spørgsmaal. Da det første Tilfælde forelaa, det var i 1860, da Redaktør Wille ønskede Oberst Tscherning tiltalt, blev det fremhævet, at allerede paa den grundlovgivende Rigsforsamling havde Geheimeraad Ørsted gjort gjældende, at det vilde være ønskeligt at fastsætte en bestemt Regel saaledes, at det ikke skulde bero paa Thingets Vilkaarlighed, hvad man i det enkelte Tilfælde bestemte; Afgjørelsen burde ikke bero blot paa Thingets Forgodtfindende, hvorved Partihensyn og Delikatessenshensyn vilde faae altfor stor Indflydelse. Den Tilføjelse, som Geheimeraad Ørsted i dette Dømed foreslog, blev imidlertid forkastet, og Paragrafen kom til at staa i den Skikkelse, hvori den nu findes i Grundloven. Men dette forhindrer ikke — det har uundgaelig maattet være saa — at man paany, hver Gang et saadant Spørgsmaal har ligget

for i Praxis, har maattet optage en fundamental, en principiel Debat om, hvilken Betragtningssmaaede der burde være den afgjørende for Thingets Beslutning. Man har, som den cæredo Ordfører for Mindretallet (H. C. Holch) fremhævede, snart lagt Bægt paa, om de vedkommende Yttringer vare under Debatten bleve paatalte af Formanden, snart paa forskellige andre Ting. Men det forekommer mig, at hvad der bør være det Afgjørende, og hvad der ogsaa, om end maaste dunkelt, virkelig har været det Afgjørende i de Tilfælde, der ere gaaede forud, er: hvorvidt de paagjældende Yttringer have været fremsatte af personlige og private Motiver, om de have haft en personlig og privat Karakter, eller om de derimod har haft en offentlig Karakter, om de have vedrørt et alment Anliggende, som det var Rigsdagens Opgave at beskæftige sig med, og endelig fremfor Alt, hvorvidt de have været af egentlig politisk Karakter. Thi hvor det dreier sig om Spørgsmaal af ren og ublandt politisk Karakter, kan der ikke være Stygge af Tvivl om at Yttringsfriligheden maa hævdes til det Yderste. Der ligger imellem det egentlig Politiske og det blot Personlige et vist ubestemt Felt af almene offentlige Anliggender, hvor der kan være Anledning til Tvivl; men hvor det dreier sig om et rent politisk Spørgsmaal, der bør der aldrig kunne være Tale om at tillade, at Vedkommende drages til Ansvar. — De Afgjørelser, der hidtil foreligge, pege som sagt ogsaa paa, at denne Betragtning i Virkeligheden har været den bestemmende. Det ene Tilfælde, hvor man har negtet Søgsmaal lallerede af formelle Hensyn, kan jeg lade ligge. I 2 Tilfælde har man derimod indrømmet Søgsmaal imod vedkommende Rigsdagsmand. I det ene af disse Tilfælde, som angik Folkethingsmand Rosfoed, var Sagen ogsaa saa ren og klar, som tænkes kan. Han stiller en Forespørgsel til Kultusministeren, som gaar ud paa, hvorvidt det kan anses for at være foreneligt med en Skolelærers Stilling at gjøre sig skyldig i vitterlig Uandhed, og han stiller denne Forespørgsel for at faae Leilighed til heri Thinget at udtale, at Skolelærer Bjørnbat ved forskellige Leiligheder, som han nærmere dokumenterede, havde gjort sig skyldig i Løgn. Dette var en Sag, der maatte siges væsentlig at være af personlig Karakter, og det var derfor fuldstændig rigtigt, at Thinget gav sit Samtykke til, at han blev udeleveret, hvilket han ogsaa selv ønskede. Saavidt jeg erindrer, blev han frikendt ved Domstolene, saa at han altsaa, hvad der jo isøvrigt er ligegyldigt, havde været berettiget til at sige, hvad han havde sagt. Det andet